

Podnikový časopis **EKOSVIP**

4. ročník
8/2015
31.8.2015

OBSAH č. 8/2015

Úvodník	1
Kôprovský štít 2015	
Turistický výstup	2-7
Mojimi očami, mojimi nohami	7-9
História a fakty	10-11
Novinky	11-12
Záverom	13

ÚVODNÍK

Vedíme debaty o športe a politike. Rozoberáme zákutia viery. „Analyzujeme“ počasie. Hádame sa o práci. Pýtame sa s básnikom, čo je to šťastie.

Ale prečo nám príde povrchné riešiť krásu? Nemám pritom na mysli pominuteľnú krásu prihlúplych krások z televíznych súťaží.

Je tu iná krása. Krása sveta okolo nás. Zelená krása jarnej prírody. Rozprávková krása letných hôr. Jesenná melancholická krása padajúceho lístia a klopkania dažďa na okno. Aj biela krása zimných polí a lúk.

Táto krása stojí za obdiv a za ódy. Musíme o nej hovoriť, aby sme o ňu dbali a zachovali ju pre ďalšie generácie.

Nie náhodou niesol náš augustový turistický výstup podtitul: „Kôprovou dolinou kráčať k tatranským krásam“.

Aké tatranské krásy sme počas našej cesty videli, aj kto každý zvládol výstup. To všetko si prečítajte v našej reportáži a v názoroch turistov.

Ing. Marcela Bujňáková, šéfredaktorka

KÔPROVSKÝ ŠTÍT 2015

Leto 2015 vďaka relatívne stálemu teplému a suchému počasiu prilákalo do Tatier možno aj rekordný počet turistov. Najmä zo Slovenska, Čiech a Poľska.

Záchytné parkoviská a najznámejšie turistické trasy a chaty praskali v auguste vo švíkoch. Preplnené Tatry sme okúsili aj my. Našťastie len v druhej – záverečnej etape našej tradičnej tatranskej augustovej túry.

TURISTICKÝ VÝSTUP

Stará Lesná, 28.8.2015, niekedy popoludní

Keď dva dni pred výstupom ukazuje teplomer o 17-tej hodine popoludní v podhorí Tatier 30 °C, padá rozhodnutie posunúť plánovaný štart na skoršiu hodinu.

Esemesky bzučia ako osy na terasách tatranských kaviarní a reštaurácií. Na nikoho nezabudnúť. Každému dať vedieť o zmene. Potvrdené! Štartujeme 29.8.2015 o 7:00 z Troch studničiek.

A veríme, že sa nám podarí vystúpiť do sedla ešte pred tým, ako nás skaly pod nohami a horúce horské slnko nad hlavou úplne zmoria.

Tri studničky (1140 m n.m.), 29.8.2015, cca. 7:30 hod.

S polhodinovým meškaním spôsobeným zabudnutými turistickými topánkami :) sa vydávame na našu túru.

Kráčajúc z Troch studničiek k bodu Nad bytom vidíme napravo Kriváň. Plné parkovisko signalizuje, že dnes bude na Kriváni tlačienica.

Nad Bytom (1240 m n.m.), 29.8.2015, cca. 8:00 hod.

Dávame prvého frťana a prvú spoločnú fotku. Hýrime farbami skoro ako „dúhový pride“ :)

Formujeme šíky. Šestnásti statoční sa vydávame zdolať náročnú (to všetci tušíme) a krásnu prekrásnu (čo zatiaľ netušíme) trasu.

Kôprová dolina (Pod Grúnikom 1110 m n.m.), 29.8.2015, cca. 8:35 hod

Kráčame Kôprovou dolinou. Asfaltová cesta je značená aj ako cyklotrasa. Viac však zaujme a hlavne zarmúti vyschnutý Kôprovský potok. Kamene bez vody. Potok bez života.

O to krajší je pohľad na ostatnú prírodu doliny. Atmosférou pripomína reklamu na minerálku Rajec. Pokojná a tichá a krásna.

Možno ak poriadne zaostríme, uvidíme za stromom sedieť medveďa, v potoku sa čvachtať jazveca, spoza čučoriedok a brusníc nakukovať líšku.

Kôprová dolina je jednou z najkrajších tatranských dolín a rozhodne stojí za návštevu. (Asfaltovaná cesta sem vedie z Podbanského. Cyklotrasa do Kôprovej doliny má dĺžku 8,3 km.)

Kmeťov vodopád (1210 m n.m.), 29.8.2015, cca. 9:20 hod

Odvrátená stránka suchého leta? Málo vody v potokoch a vodopádoch, aj v tom Kmeťovom. Škoda, že sme si nemohli vychutnať jeho krásu v jarnej plnosti.

Rázcestie pod Hlinskou dolinou (1415 m n.m.), 29.8.2015, cca. 10:00 hod

Krátky oddych a posilnenie desiatou. Ošetriť otlaky na nohách, nabráť druhý dych. Začína sa vyše dvojhodinové stúpanie krásnou Hlinskou dolinou.

Od začiatku vieme, že táto časť túry bude najnáročnejšia. Potrebujeme prekonať prevýšenie 750 metrov. Niektorých trápia žalúdočné problémy. Niektorých tlačiac topánky. Niektorých únava z nedostatku spánku.

Ale nikto sa nevzdáva. Aj počasie nám hrá do karát. Obávané slnko sa skrylo za mraky a výstup sa dá zniesť. Treba len pravidelne dýchať.

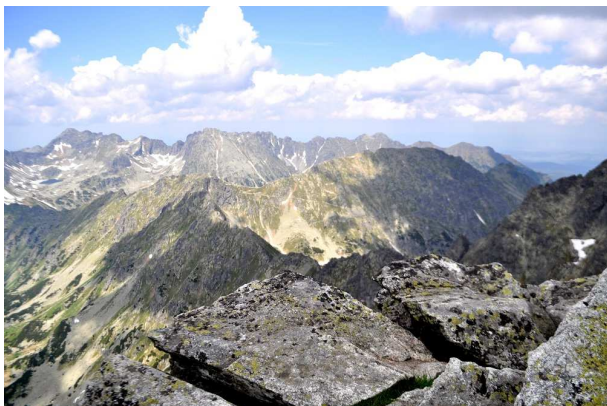
*Vyšné Kôprovské sedlo (2145 m n.m.)
a Kôprovský štít (2363 m n.m.),
29.8.2015, cca. 12:15 – 14:00 hod*

V rozpätí niekoľkých minút postupne prichádzame do Vyšného Kôprovského sedla. Stretávame sa tu s našimi turistami, ktorí prišli od Popradského plesa.

Hoci sme sa aj nikdy predtým nevideli, žlté tričká (čoby slnečnice) nám pomáhajú sa identifikovať.

Niektorí zostupujú, niektorí nás čakajú v sedle a my ostatní pokračujeme až na štít. Je tu síce málo miesta a veľa turistov, ale pohľady do okolitých dolín to nemôže pokaziť.

Ilustračné foto, Výhľad z Kôprovského štítu, 06/2015

Pred zostupom zo sedla vidíme pri Veľkom Hincovom plese ďalšiu skupinku našich turistov. Tatry kompletne obsadili „Mimoni“ :)

(Pozn. red. Mimoni sú aktuálne populárne žlté rozprávkové postavičky.)

*Veľké Hincovo pleso (1950 m n.m.),
29.8.2015, cca. 14:35 hod*

Míňame najväčšie a najhlbšie slovenské tatranské pleso. Veľké Hincovo pleso dnes bolo cieľom aj našich najmenších turistov. (Tí štartovali zo Štrbského plesa, o niečo neskôr ako my, ale v hojnejšom počte.)

*Popradské pleso (1520 m n.m.),
29.8.2015, cca. 15:00 – 17:00 hod*

Unavení a hladní, ale spokojní a šťastní prichádzame po jednom i v skupinkách na Popradské pleso. Na Majláthovej chate je pre nás pripravený guláš.

My sme zasa pripravení vyzuť turistické topánky a namočiť si nohy vo vode Popradského plesa. Oproti minulým rokom je voda v plese príjemná, vôbec nie ľadová.

Naša túra sa končí zostupom na zastávku TEŽ Popradské pleso (1250 m n.m.), resp. na Štrbské pleso. Krásny deň v Tatrách budú turistom pripomínať tričká, odznaky a certifikáty.

Účastníci túry

	meno	výstup
1	Marcela Bujňáková	Kôprovský štít
2	Dominika Bujňáková	Kôprovský štít
3	Marián Kaperák	Kôprovský štít
4	Miro Lukáč	Kôprovský štít
5	Miro Lukáč ml.	Kôprovský štít
6	Martin Lukáč	Kôprovský štít
7	Dominik Lukáč	Kôprovský štít
8	Miroslav Repka	Kôprovský štít
9	Ľudo Kaleta	Kôprovský štít
10	Petra Kandráčová	Kôprovský štít (od Popradského plesa)
11	Ľuboš Slanina	Kôprovský štít (od Popradského plesa)
12	Lucka Slaninová	Kôprovský štít (od Popradského plesa)
13	Lukáš Slanina	Kôprovský štít (od Popradského plesa)

14	Anton Bujňák	Vyšné Kôprovské sedlo
15	Anna Bujňáková	Vyšné Kôprovské sedlo
16	Peter Berdis	Vyšné Kôprovské sedlo
17	Elenka Berdisová	Vyšné Kôprovské sedlo
18	Tomáš Berdis	Vyšné Kôprovské sedlo
19	Maroš Berdis	Vyšné Kôprovské sedlo
20	Marián Nemec	Vyšné Kôprovské sedlo
21	Peter Petrík	Vyšné Kôprovské sedlo (od Popradského plesa)
22	Gabriela Petríková	Vyšné Kôprovské sedlo (od Popradského plesa)
23	Jakub Petrík	Vyšné Kôprovské sedlo (od Popradského plesa)
24	Emko Kandráč	Veľké Hincovo pleso
25	Martina Slaninová	Veľké Hincovo pleso
26	Kristínka Slaninová	Veľké Hincovo pleso
27	Kristián Slanina	Veľké Hincovo pleso
28	Veronika Vološinová	Veľké Hincovo pleso
29	Majo Vološin	Veľké Hincovo pleso
30	Oliver Vološin	Veľké Hincovo pleso
31	Tamarka Vološinová	Veľké Hincovo pleso
32	Roman Seliga	Veľké Hincovo pleso
33	Silvia Seligová	Veľké Hincovo pleso
34	Natálka Seligová	Veľké Hincovo pleso
35	Matúško Seliga	Veľké Hincovo pleso
36	Anna Kaperáková	Popradské pleso
37	Matejko Kaperák	Popradské pleso
38	Gregorko Kaperák	Popradské pleso
39	Vlado Zaujec	Popradské pleso
40	Tonka Zaujecová	Popradské pleso
41	Vladka Zaujecová	Popradské pleso
42	Peter Kandráč	Popradské pleso
43	Mária Kandráčová	Popradské pleso
44	Peter Bujňák	Popradské pleso
45	Klára Bujňáková	Popradské pleso
46	Eliška Bujňáková	Popradské pleso
47	Adelka Bujňáková	Popradské pleso
48	p. Repková	Popradské pleso
49	Mirka Repková	Popradské pleso

Mimoriadne uznanie č. 1

Tých, ktorí počas výstupu bojovali so zdravotnými problémami a komplikáciami, oceňujeme za prekonanie seba samého. Ste dôkazom slov Ernesta Hemingwaya: „Človeka možno zdrviť, ale nie poraziť.“ Snímame pomyselný klobúk.

Mimoriadne uznanie č. 2

Lucka a Lukáš zdolali Kôprovský štít. Maroš vystúpil do Vyšného Kôprovského sedla z Troch studničiek. Kristínka, Kristián, Oliver, Emko, Natálka a Matúš vyšli k Veľkému Hincovmu plesu. Detúrence, zaslúžite si naše uznanie.

Zároveň veríme, že vo vás rastie ďalšia generácia odhodlaných a nadšených turistov.

MOJIMI OČAMI, MOJIMI NOHAMI I. autor: Martina Slaninová

Túra bola náročná v tom, že sme nepoznali trasu. Na každom horizonte sme očakávali Hincovo pleso. Možno aj vďaka tomu, moje deti došli do cieľa :). Motivovalo ich motto: "Už len tam treba vyjsť a sme tam".

Najkrajší z celej túry bol cieľ. Či už pre moje mladšie deti, ktoré došli na Hincovo pleso a tiež pre moje staršie deti, ktoré vyšli až na Kôprovský štít. V cieľi úplne zabudli na útrapy, ktorými prešli. Tešili sa z krásy, ktorá sa im naskytla.

Počas celej túry sme opakovane stretli turistov, ktorí pozdravovali našu výpravu vďaka našim "mimoňským" tričkám. Taktiež môj manžel vďaka nim našiel mojich kolegov, ktorí prichádzali z Kôprovej doliny. Vďaka tričkám sa z Hincovho plesa dalo pozorovať ako moji známi stúpajú na vrchol Kôprovského štítu. Milé bolo, keď ma oslovil turista s tým, že by si tiež chcel kúpiť takéto tričko a kde by si ho mohol zohnať.

Túra síce bola namáhavá, ale o to krajšia. Každý z nás je spokojný sám so sebou. Slaninovci sa tešia na ďalšiu túru. Organizátorom patrí zaslúžená VEĽKÁ VĎAKA.

**MOJIMI OČAMI,
MOJIMI NOHAMI II.**
autor: Marcela Bujňáková

Priznávam, v pláne na tohtoročný firemný výstup bol iný štít. Jeden z tých, ktoré som v Tatrách ani ja ešte nezdolala. Na Kôprovskom som bola pred touto našou túrou už dvakrát. Z toho sa dá tušiť: žiadne veľké nadšenie, žiadne veľké očakávania.

Podarilo sa aspoň to, že som nešla tretíkrát do „tej istej rieky“ – na ten istý kopec tou istou cestou. A som veľmi rada, že to nakoniec takto vypálilo.

Kôprová a Hlinská dolina to bola pastva pre oči a balzam na dušu. Čučoriedky, brusnice, ticho a skoro žiadni turisti. Krásne výhľady aj skryté netušené zákutia. Kedykoľvek sa tam s nadšením vrátim. Celú túto fázu výstupu považujem za najkrajší moment celej túry.

Príchodom do Vyšného Kôprovského sedla sa idylka pokojných Tatier rozplynula rýchlo ako pena na kapučíne :) Ako mravce sa hrnuli na štít a schádzali zo štítu desiatky ľudí. Takýto natrieskaný Kôprovský, s premávkou hodnou onakvejších tatranských kopcov, som pri mojich predošlých výstupoch nezažila.

A to vôbec nemyslím ako negatívum, či výčitku na konto túry. Skôr naopak. Plné Tatry počas tohto leta to je predsa skvelá správa.

**MOJIMI OČAMI,
MOJIMI NOHAMI III.**
autor: Dominika Bujňáková

Tohtoročná túra bola výnimočná okrem mimoňských tričiek :D aj krásnou trasou... Cesta z Kôprovej doliny bola naozaj rozprávková a najmä tichá a nepreplnená turistami (tak ako cesta dole na Popradské pleso).

Aj keď výstup trval okolo 5 hodín zbehlo to naozaj rýchle aj vďaka dobrej partii a klasickým vtipným hláškam počas celej túry :)

Škoda len, že sme všetci v rovnakom čase nestretli na štíte... Tá fotka by stála za to - toľko žltej pokope Kôprovský štít určite ešte nezažil :)

Pre mňa bol najťažší, klasicky, asi začiatok, kým som sa rozhýbala a zobudila :D

Naozaj oceňujem farbu tričiek, lebo vďaka nim a vďaka odznakom sme snád našli ďalších potenciálnych zákazníkov Ekosvipu :D

Skvelé by bolo vyberať každý rok takéto "nekomerčné" trasy, kde si človek môže v pokoji a tichu vychutnať krásu Tatier :) A samozrejme zásobiť sa odznakmi, lebo nikdy nevieme kto kedy bude potrebovať pomoc stavebnej firmy :D

**MOJIMI OČAMI,
MOJIMI NOHAMI IV.**
autor: Roman Seliga

Podľa mojich ratolestí to bol najkrajší víkend v Tatrách. Prešli, videli a spoznali sme veľa nových miest, stretli množstvo skvelých ľudí, počasie ako na objednávku a nechýbali ani vôľa a odhodlanie zdolať nejaký ten skalnatý vrchol.

Aj napriek tomu, že sme s ostatnými neabsolvovali výstup na Kôprovský štít, prvýkrát sme boli pri Hincovom plese a spolu s kolegami s menšími deťmi sme cestou stretávali turistov, ktorí zdravili " sabinovčanov " (a to sme na tričkách nemali názov mesta).

Pre mňa bolo najnáročnejšie odolať pokušeniu, smerom na Hincovo pleso odbočiť na Rysy, ale s deťmi som si na to tento rok ešte netrúfol.

Vynahradili sme si to na nasledujúci deň, keď s pomocou lanovky sme v to horúce dopoludnie vyšliapali až na vrchol Soliska a ja som si zaspomínal na minuloročný firemný výstup na Kriváň, na ktorý bol odtiaľ fantastický výhľad. Po občerstvení na chate Solisko a návrate na Štrbské pleso sme opäť absolvovali niečo po prvýkrát a to člnkovanie na Štrbskom plese.

Nasledujúci deň po ceste späť domov, sme si urobili výlet do Červeného kláštora a na pltiach splavili 10 km úsek Dunajca.

Odporúčam všetkým, kto nebol, pre deti a nielen pre nich, je to úžasný zážitok. Cestou domov už deťom chýbali sily zastaviť sa na Ľubovnianskom hrade. Možno nabudúce.

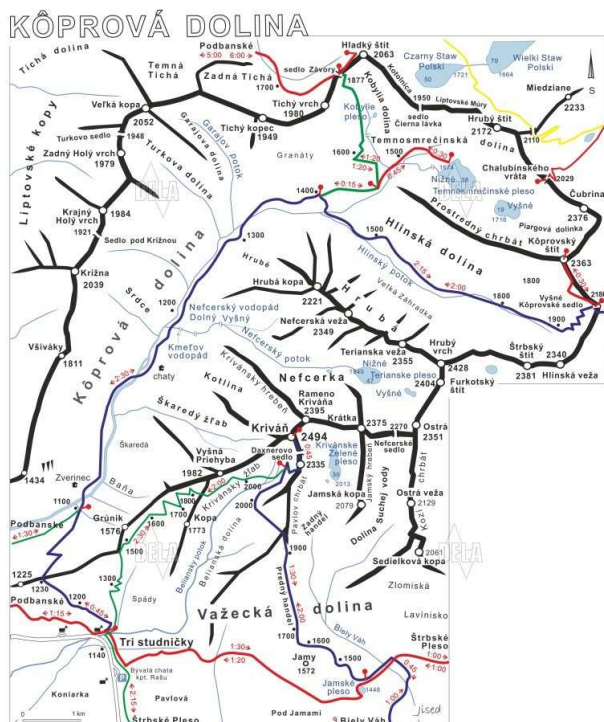
Skutočne u nás na Slovensku, na tak malom území, máme množstvo prírodných krás, atrakcií a vskutku je čo obdivovať. Stačí len tak málo: niekedy chcieť, niekedy sa prinútiť, sadnúť do auta alebo na vlak a vycestovať... Našinec určite neoľutuje.

Obr. splavovanie Dunajca

Pozn. red.: Ďakujem za názory a hodnotenia túry a zaujímavé tipy na výlety.

HISTÓRIA A FAKTY

Kôprovský štít

Kôprovský štít (2363 m n.m.) sa nachádza nad Hincovou kotlinou. Je prvý výrazný vrchol v krivánskej rázsoche, ktorá vychádza z Čubríny (pozn. Čubrina je štít v hlavnom hrebeni Vysokých Tatier).

Na západe z Kôprovského štítu vychádza 2,5 km dlhý bočný hrebeň: Prostredný chrbát, oddelujúci Hlinskú a Temnosmrečinskú dolinu.

Názov prevzal Kôprovský štít po Kôprovej doline, ktorá ho dostala podľa kôprovníčka bezobalného. Ide o bylinu s drobnými bielymi až červenavými kvietkami, vysokú až 50 cm, ktorá je pre dolinu typická.

Názov je spájaný aj s ťažbou medi v Kôprovej doline (nemecky sa med' povie „Kupfer“, v nárečí Spišských Nemcov „Kopper“). Zmienky o ťažbe pochádzajú z 18. storočia.

Pôvodné ľudové meno štítu bolo pravdepodobne Prostredný vrch, ako najvyšší bod Prostredného chrbta.

Prvý letný výstup na Kôprovský štít uskutočnil v roku 1881 poľský spisovateľ Kazimierz Tetmajer so svojimi druhmi. Prvý zimný výstup uskutočnili 18.3.1906 nemeckí horolezci E. Bauer a Alfred Martin.

Je však takmer isté, že na vrchol už pred nimi vystúpili pytliaci, lovci kamzíkov a hľadači pokladu.

O Kôprovskom štíte napísal na prelome 19. a 20. storočia člen Uhorského karpatského spolku Dr. August Otto v sprievodcovi Vysokými Tatrami: „*Nebyť Rysov, bol by si Kôprovský štít vyslúžil povest' najkrajšieho vyhliadkového štítu v Mengusovskej doline.*“ Štít ponúka naozaj krásne kruhové výhľady. Je z neho vidieť napríklad aj Lomničák a Rysy.

Kôprová dolina

Kôprová dolina je asi 12 km dlhá dolina, ktorá oddeľuje Vysoké a Západné Tatry.

V Kôprovej doline sa nachádza najväčší slovenský vodopád: Kmeťov vodopád. Vytvára ho potok Nefcerka pretekajúci Nefcerskou dolinou. Jeho kaskády merajú 80 metrov. Vodopád je pomenovaný podľa slovenského prírodovedca a národovca Andreja Kmeťa.

Nefcerská dolina

Dolina sa nachádza pod vrchom Kriváňa a možno do nej vojsť spod Kmeťovho vodopádu. Vstup je však oficiálne zakázaný.

Je to najprísnejšie chránená prírodná rezervácia na Slovensku. Má unikátnu divokú prírodu v rámci celej Európy.

Hlinská dolina

Jedna z hlavných odnoží Kôprovej doliny je dlhá 3 km. Zo severu je ohraničená hrebeňom Prostredného chrbta a z juhu hrebeňom vrchu Hrubá (2428 m). V dolnej časti je dolina lesnatá, v hornej skalnatá.

NOVINKY august 2015

• **Nové stavby vo výrobnom programe**

Do nášho výrobného programu pribudli v auguste stavby:

„Spevnené plochy na ul. Kpt. Nálepku (časť mesta)“ v meste Sabinov

„Polyfunkčný objekt s nájomnými bytmi – 8 b.j.“ v obci Torysa

„ČOV Sever – Kanalizácia Veľké Kršteňany, Kanalizácia Brodzany“

• **Audit dodržiavania noriem STN EN ISO 14001:2005 a STN OHSAS 18001:2009**

V dňoch 12.-13.8.2015 sa u nás vo firme konal audit dodržiavania noriem STN EN ISO 14001:2005 a STN OHSAS 18001:2009.

Audítormi bolo konštatované viditeľné zlepšenie situácie od zavedenia týchto systémov v našej spoločnosti.

Vytknuté skutočnosti sme pripravení v krátkom čase napraviť a naďalej pokračovať v plnení úloh a dosahovaní cieľov vyplývajúcich zo zavedenia systémov v našej spoločnosti.

Ďakujeme všetkým kolegom, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na zdarnom priebehu auditu.

- **Prvý slovenský Ekostrom**

Dňa 26.8.2015 bol uvedený v Banskej Bystrici do užívania prvý ekostrom na Slovensku.

Zdroj: www.bystricoviny.sk

Strawberry Tree teda „ekostrom“ získava energiu na nabíjanie mobilných telefónov cez solárne panely. Vďaka akumulátorom dokáže energiu na nabíjanie poskytovať aj bez priameho slnečného žiarenia po dobu 20 dní.

Za projektom stoja mladí členovia srbského startup-u Strawberry Energy a zakladateľ OZ Greengang Vlado Zaujec (viac info na: www.GreenGangIs.us).

- **Darovanie krvi na firme**

Všetkých našich zamestnancov, spolupracovníkov, ale aj širokú verejnosť pozývame zúčastniť sa ďalšieho mobilného výjazdového darovania krvi v priestoroch našej spoločnosti.

Darovanie krvi sa bude konať na prelome septembra a októbra. Presný termín konania bude zverejnený na výveskách vo firme.

Príďte podporiť dobrú vec. Darovaním krvi môžete prispieť k záchrane zdravia a života.

ZÁVEROM

S námahou kráčať hore do schodov. Šetriť kolená pri schádzaní. Ísť proti vetru, ísť v slnka páľave. Tušiť cieľ cesty na horizonte dňa. Klásť nohu pred nohu.

Opájať sa krásou a nechať sa uniesť pocitom šťastia. Liečiť si boľáčky. Prekonať zúfania. Vysoko v horách, musíš si vedieť pomôcť sám.

Ale je to celé iba o horách alebo je to už aj o živote?

Ak vás už niekedy v horách zastihol dážď, viete, že prichádza nečakane ako prichádzajú všetky nepríjemné udalosti v živote. Útechou je len fakt, že po daždi sa zakaždým znova rozjasní. A nakoniec, len vďaka vetru a pľušti sme schopní oceniť bezoblačné výhľady.

Rovnako je to v našich malých životoch. Akokoľvek sa snažíš, ranám osudu sa nevyhneš, lebo sú presné. Všetci „...na konci trápenia je zasľúbená zem...“.

Kto sa ľahko vzdáva, ďaleko nedôjde. Ak ťa zastaví prvá prekážka, ak ti podlomí kolená prvý problém, cieľovú pásku nepretrhneš. Vrátiš sa so stiahnutým chvostom.

Vzdať sa znamená nepochopiť význam súboja: Možno nemáš šancu vyhrať nad všetkými. Ide však o to: neprehrať sám so sebou.

Končí sa nám leto. Do konca roka ostáva už len málo času. A povinností a úloh máme stále neúrekom.

Preto: neskladajme zbrane. Bojujme so svojimi slabosťami, strašidlami a démonmi.

Aby sme na konci roku 2015 mohli povedať (o veciach súkromných i pracovných): Urobil som všetko, čo sa dalo a najlepšie ako som vedel.

Držím nám v tom všetkým palce.

EKO SVIP, s.r.o., 2015

*Pripomienky, námety a reakcie môžete posilať
na e-mail: marketing@ekosvip.sk.*